

“El meu metge, com molts metges de capçalera, sent repulsió pels pacients”

Herman Koch (Arnhem, Països Baixos, 1953) és conegut a casa nostra per la novel·la *El sopar*, traduïda el 2010 per Amsterdam Llibres. L'editorial li publica ara la seva darrera novel·la, *Una casa amb piscina*.

—El protagonista és un metge que observa la seva feina, i la vida en general, amb cinisme. Ofuscat per un drama familiar, actuarà com un sàdic per venjança. Perquè no caigués antipàtic calia que no fos un malparit, oi?

—Exacte. Es presenta l'ocasió de ser un assassí eventual, sense buscar-la. No és cap monstre. Hi haurà lectors que pensin que haurien fet més o menys allò mateix i lectors que el jutjaran cínici i el trobaran desagradable. La tensió és aquí: fins quan segueixes el seu raonament i a partir d'on, no. Perquè és molt humà i fins i tot simpàtic. A banda de faldiller ocasional, és afectuós amb la família.

—I, com a metge de capçalera, expliqueu, és un personatge socialment prestigiat i respectat.

—Sí, tot i que el prestigi del metge de capçalera ja no és el d'abans. I els especialistes, com el cirurgià de la novel·la, el desconsidera, arriba fins i tot a menysprear-lo.

—Els seus comentaris segurament són, per radicals, exagerats, però no és allò que molts pensen i no diuen?

—Sí. No és allò que pensa la gent, sinó allò que han pogut pensar de vegades i no han gosat dir, o allò que no s'han atrevit ni a pensar. Les opinions del metge i del seu professor expulsat de la universitat, encara més radicals, traspassen la línia d'allò que és considerat correcte.

—El professor sembla inspirat en un personatge real.

—No. Sí que és cert que els anys 70, als Països Baixos, hi havia un catedràtic que volia investigar el cervell de criminals, però abans de començar va ser acusat de nazi i la universitat el va expulsar. Jo també crec que això és perillós i cal anar amb peus de plom, però de primer caldria investigar per a saber la veritat.

—Què vàreu tenir abans, el metge o la trama?

—Primer, el personatge, un metge que sent repulsió per la feina i pels seus pacients, i el tema de la venjança, de la necessitat de venjar-se per un fet que desconeixia. En començar

Herman Koch, autor d'*El sopar*, presenta la seva darrera novel·la, *Una casa amb piscina*, traduïda al català.

el llibre no sabia exactament què li passaria per a venjar-se ni per què volia venjar-se.

—Sabeu si hi ha gaires metges que actuen amb la mateixa insensibilitat que ell respecte als seus pacients?

—Crec que sí. M'he refiat només de la meua intuïció i ho dec haver encertat força, perquè la majoria dels metges de capçalera m'han dit que una part considerable acaben així. No quan comencen i són idealistes, sinó quan ja han fet la feina durant 25 anys, com el meu metge. Tenen la sensació que treballen en un servei d'assistència a la carretera que envia el cotxe al taller, és a dir, a l'hospital, on trobarà els bons professionals, els especialistes. Més d'un metge m'ha dit "gràcies" perquè hi he dit coses que públicament i de manera oberta no poden dir.

—El vostre metge no té cap sentiment de culpa, ni de penediment, quan s'adona que la seva víctima era la persona equivocada.

—Si més no, no el comunica. Ell

explica la seva història i no ens diu si el té. I jo de veritat penso que no, perquè veu la víctima com un porc que ja es mereix aquell destí, encara que no fos culpable. I, com diu el seu professor, és una persona que pateix un defecte de fàbrica i cal treure del prestatge del supermercat.

—El recurs de començar en el moment que els familiars de la víctima i els metges de l'hospital descobreixen que la seva negligència ha provocat, o si més no accelerat, la mort de l'actor, té una doble virtut: el lector vol saber què ha portat el protagonista a aquesta situació i què li passarà en endavant.

—M'agrada que al principi el metge confessi al lector què ha fet i després calgui veure l'abans i el després. És un estratagema que he fet servir més vegades.

—No dieu a quina costa europea és, la torre amb piscina on es desferma el drama. Nosaltres hi hem vist la Costa Brava.

—Als Països Baixos han parlat del sud de França, i a Alemanya, de la Toscana, però per a mi és clar: la Costa Brava, com heu vist, la zona entre Palamós i Pals. La torre es podria trobar a Calella de Palafrugell, Llafranc o Tamariu. És una zona que conec bé perquè hi he estiuat.

Lluís Bonada